

Møteprotokoll

Kontrollutvalget Skiptvet

Møtedato: 18.03.2021,
Tidspunkt: fra kl. 08:30 til kl. 09.50
Møtested: Teamsmøte
Fra – til saksnr.: 21/1 – 21/9

Frammøteliste

Medlemmer	Møtt
Herman Foss, leder	x
Pål E. Simensen, nestleder	x
Trine Strand Ludvigsen	x
Øistein Svæ	x
Ann Anthony	x
Varamedlemmer	

Antall stemmeberettigede fremmøtte 5 av 5.

Møtende fra Østfold kontrollutvalgssekretariat: Daglig leder Anita Dahl Aannerød og rådgiver Caroline Klæboe Roos

Møtende fra Østre Viken kommunerevisjon IKS: Daglig leder Jolanta Betker, Konst. fagleder for forvaltningsrevisjon Casper Støten, revisor Pavel Makarov og revisor Inger Marie Moum-Karlsen

Ordfører Anne-Grethe Larsen var til stede i møtet.

.....
Herman Foss, leder

.....
Pål E. Simensen, nestleder

Merknader

Sakliste

- PS 21/1 Godkjenning av innkalling og sakliste
- PS 21/2 Valg av representant til å signere protokoll
- PS 21/3 Forvaltningsrevisjon "Boligsosiale tjenester og økonomisk sosialhjelp" Skiptvet kommune
- PS 21/4 Etterlevelseskontroll - Overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering og valg av kontrollområde
- PS 21/5 Kontrollutvalgets årsmelding 2020
- PS 21/6 Østre Viken Kommunerevisjon IKS - Engasjementsbrev
- PS 21/7 Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlige revisorer
- PS 21/8 Referater og meldinger
- PS 21/9 Eventuelt

PS 21/1 Godkjenning av innkalling og saksliste

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Innkalling og saksliste godkjennes

Kontrollutvalget Skiptvets behandling 18.03.2021:

Vedtak enstemmig som innstilt

Kontrollutvalget Skiptvets vedtak 18.03.2021:

Innkalling og saksliste godkjennes

PS 21/2 Valg av representant til å signere protokoll

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Til å signere protokollen sammen med leder av utvalget, velges

Kontrollutvalget Skiptvets behandling 18.03.2021:

Kontrollutvalget valgte Pål E. Simensen til å signere protokoll sammen med leder av utvalget. Vedtak enstemmig.

Kontrollutvalget Skiptvets vedtak 18.03.2021:

Til å signere protokollen sammen med leder av utvalget, velges Pål E. Simensen.

PS 21/3 Forvaltningsrevisjon "Boligsosiale tjenester og økonomisk sosialhjelp" Skiptvet kommune

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak og innstilling som legges frem til behandling for kommunestyret:

1. Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapport «Boligsosiale tjenester og økonomisk sosialhjelp», samt rådmannens uttalelse til rapporten til etterretning, og slutter seg til revisjonens anbefalinger.
2. Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

1: Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport «Boligsosiale tjenester og økonomisk sosialhjelp» til etterretning, og ber administrasjonen følge opp de 4 anbefalinger som fremkommer av rapporten. Herunder skal administrasjonen:

- Etablere de rutiner og den praksis som er nødvendig, for at internkontroll og saksbehandling ved tildeling av boliger er tilfredsstillende. Herunder skal kommunen etterse at regelverket vedr. dokumentasjon og arkivering i forbindelse med saksbehandling overholdes.
- Vurdere om det er hensiktsmessig å inngå kvalitetsavtaler med leverandører av midlertidig botilbud.

- Etablere de rutiner og den praksis som er nødvendig for at søknader om økonomisk sosialhjelp dokumenteres i tilstrekkelig grad, og er så godt opplyst som mulig. For eksempel bør kommunen innhente dokumenter som lønnslipp, husleiekontrakt, saldoutskrift og ligning i alle saker om økonomisk sosialhjelp, eventuelt må kommunen dokumentere at dette er innhentet tidligere.
- Etablere de rutiner og den praksis som er nødvendig for at vedtak om økonomisk sosialhjelp for unge sosialhjelpsmottakere møter kravene om at vedtaket skal:
 - Vise at det er satt vilkår og hva vilkåret er.
 - Hva som kreves for at vilkåret anses som oppfylt og hva konsekvensene vil være ved brudd på de oppsatte vilkår

2: Kommunestyret viser til kontrollutvalgets ansvar for å påse at kommunestyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjon blir fulgt opp. Kommunestyret ber kontrollutvalget om å følge opp vedtaket med en oppfølgingsrapport fra revisjonen ett år etter kommunestyrets behandling av saken. Denne oppfølgingsrapporten skal også sendes til kommunestyret.

Vedlegg

Forvaltningsrevisjonsrapport «Boligsosiale tjenester og økonomisk sosialhjelp», datert 4. mars 2021.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Kommunestyre sak 18/076, den 20.10.2018, (Forvaltningsrevisjonsplan 2019-2020)
 KU- sak 20/19, den 24.09.2020, Prosjektplan-Boligsosiale tjenester og økonomisk sosialhjelp

Saksopplysninger

Prosjektets bakgrunn:

Kontrollutvalget valgte prosjekt blant annet på bakgrunn av *Overordnet analyse 2019-2020*, som tilsvarer det vi i dag kaller *risiko- og vesentlighetsvurdering*. Analysen vurderte ulike risikofaktorer innenfor kommunens tjenesteområder og ble gjennomført i 2018 i forkant av plan for forvaltningsrevisjon 2019-2020.

Revisjonen skrev der følgende:

«Andre områder som respondentene i Skiptvet prioriterte høyt var boligsosiale tjenester og økonomisk sosialhjelp. Kommunen disponerer 23 kommunale boliger pr 1000 innbyggere, dette er noe færre enn gjennomsnittet i kostragruppe 02, men noe høyere enn gjennomsnittet for Østfold. Det er verdt å merke seg at lønnsutgiftene pr. kommunal bolig er til dels mye høyere i Skiptvet enn gjennomsnittet for kommuner i landet for øvrig. Statistikken viser også at alle som søkte om kommunal bolig i 2017 fikk avslag. Dette er mye høyere enn i sammenlignbare kommuner, og kan indikere at antallet kommunale boliger i Skiptvet er lavere enn behovet.

Det fremkommer ingen opplysninger vedrørende kommunale boliger i kommunens årsmelding for 2017. Samlede nettodriftsutgifter til sosialsektoren har steget fra 3,1 % til 4,5% fra 2015 til 2017. Det vil si at kostnaden har økt fra kr 1710 til 2687 pr innbygger i denne perioden. Dette vil si at Skiptvet kommune i 2017 ligger om lag på det samme nivå som gjennomsnittet i kostragruppe 02.»

Prosjektplan for gjennomføring av prosjektet ble vedtatt av kontrollutvalget i Skiptvet 24. september 2020, sak 20/19.

Prosjektets problemstillinger:

I prosjektplanen ble følgende fire problemstillinger vedtatt:

1. Ivaretar kommunen sin plikt til å medvirke til å skaffe boliger til vanskeligstilte personer?
2. Ivaretar kommunen sin plikt til å finne midlertidig botilbud for dem som ikke klarer det selv?
3. Har kommunen etablert tilfredsstillende rutiner for tildeling av økonomisk sosialhjelp?

4. Stiller kommunen krav til aktivitetsplikt til sosialhjelpsmottakere under 30 år? Blir aktivitetsplikten fulgt opp?

Revisjonskriterier:

For å kontrollere og besvare problemstilling 1 har revisjonen utledet følgende revisjonskriterier (kontrollkriterier):

- Kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen skal medvirke til å skaffe boliger til vanskeligstilte personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet.
- Kommunen ved NAV skal bidra med sin kunnskap i den kommunale planleggingen av hvordan boligproblem kan løses for vanskeligstilte.
- Kommunen ved NAV skal gjøre andre kommunale organer kjent med behovet for ordinære boliger og tilpassede boligløsninger.
- Kommunen ved NAV skal ha etablert et samarbeid med andre instanser, som Husbanken, om tiltak som kan lette situasjonen for vanskeligstilte på boligmarkedet.
- Kommunen ved NAV skal tilby tjenestemottaker råd og veiledning for å bidra til å sikre en tilfredsstillende bosituasjon.
- Kommunen bør tilby kommunal bolig eller andre boligsosiale virkemidler, f.eks. start-lån.
- Kommunen bør ha etablert et system/rutiner som sikrer etterlevelse av de ovenfor nevnte kravene.

For å kontrollere og besvare problemstilling 2 har revisjonen utledet følgende revisjonskriterier:

- Kommunen ved NAV skal tilby midlertidig botilbud for dem som ikke klarer det selv.
- Avgjørelse om tildeling av midlertidig botilbud skal regnes som enkeltvedtak, som skal tilfredsstillende krav i forvaltningslova (skriftlighet, forsvarlig utredning, begrunnelse, klageadgang).
- Kommunen ved NAV skal stille kvalitetsmessige krav til det midlertidige botilbudet.
- Kommunen ved NAV skal begrense bruk av midlertidig botilbud (unntaksvis mer enn 3 måneder)
- Kommunen bør ha etablert et system/rutiner som sikrer etterlevelse av de ovenfor nevnte kravene.

For å kontrollere og besvare problemstilling 3 har revisjonen utledet følgende revisjonskriterier:

- I saker om økonomisk sosialhjelp skal kommunen dokumentere at det foreligger søknad.
- NAV skal foreta en utredning av hjelpebehovet og se til at saken er så godt opplyst som mulig før det blir fattet vedtak.
- Opplysninger i saker skal dokumenteres skriftlig. Eksempel kan være: lønnslipp, husleiekontrakt, saldoutskrift og likning.
- Det skal foreligge enkeltvedtak som tilfredsstillende krav i forvaltningslova (skriftlighet, forsvarlig utredning, begrunnelse, informasjon om klageadgang).
- Kommunen bør ha etablert et system/rutiner som sikrer etterlevelse av de ovenfor nevnte kravene.

For å kontrollere og besvare problemstilling 4 har revisjonen utledet følgende revisjonskriterier:

- Det skal stilles vilkår om aktivitet for tildeling av økonomisk stønad til personer under 30 år, med mindre tungtveiende grunner taler mot det.
- I de tilfelle en kommer til at det ikke kan stilles vilkår om aktivitet bør dette begrunnes og tydelig fremgå av vedtaket. Enkeltvedtak skal tilfredsstillende krav i forvaltningslova (skriftlighet, forsvarlig utredning, begrunnelse, informasjon om klageadgang).
- Det skal fremgå tydelig av vedtaket hva vilkåret går ut på og konsekvensen om vilkåret brytes.

Revisjonens konklusjon:

Problemstilling 1: Ivaretar kommunen sin plikt til å medvirke til å skaffe boliger til vanskeligstilte personer?

Skiptvet kommune har utarbeidet boligsosial handlingsplan og er i ferd med å etablere et boligsosialt team, de har også opprettet et samarbeid mellom virksomhetene i kommunen og et samarbeid med Husbanken. Kommunen tildeler boliger til vanskeligstilte, yter startlån og gir bistand til innbyggere som trenger det. På bakgrunn av dette konkluderer revisjonen med at Skiptvet kommune ivaretar sin plikt til å medvirke til å skaffe boliger til vanskeligstilte. Imidlertid viser revisjonens undersøkelser

også at det finnes et forbedringspotensial knyttet til internkontroll ved tildeling av boliger.

Problemstilling 2: Ivaretar kommunen sin plikt til å finne midlertidig botilbud for dem som ikke klarer det selv?

Revisjonen konkluderer med at Skiptvet kommune ivaretar sin plikt til å finne midlertidig botilbud til det som ikke klarer det selv. Basert på de undersøkelser som revisjonen har gjennomført vil revisjonen bemerke at kommunen ikke har kvalitetsavtaler med leverandører av midlertidig botilbud.

Problemstilling 3: Har kommunen etablert tilfredsstillende rutiner for tildeling av økonomisk sosialhjelp?

Revisjonen konkluderer med at kommunen i all hovedsak har etablert tilfredsstillende rutiner for tildeling av økonomisk sosialhjelp. Revisjonens kontroll har likevel vist at dokumentasjonsgrad varierer fra søknad til søknad.

Problemstilling 4: Stiller kommunen krav til aktivitetsplikt til sosialhjelpsmottakere under 30 år? Blir aktivitetsplikten fulgt opp?

Revisjonen konkluderer med at Skiptvet kommune stiller krav til aktivitetsplikt til sosialhjelpsmottakere under 30 år. Revisjonen konkluderer også med at aktivitetsplikten blir fulgt opp. Imidlertid er det ikke tydeliggjort i alle vedtak om økonomisk sosialhjelp for unge sosialhjelpsmottakere hva vilkårene for aktivitetsplikt innebærer

Revisjonens anbefalinger:

- Revisjonen anbefaler Skiptvet kommune å vurdere om kommunen har etablert de rutiner og den praksis som er nødvendig, for at internkontroll og saksbehandling ved tildeling av boliger er tilfredsstillende.
- Revisjonen anbefaler Skiptvet kommune å vurdere om det er hensiktsmessig å inngå kvalitetsavtaler med leverandører av midlertidig botilbud.
- Revisjonen anbefaler Skiptvet kommune å vurdere om man har etablert de rutiner og den praksis som er nødvendig for at søknader om økonomisk sosialhjelp dokumenteres i tilstrekkelig grad, og er så godt opplyst som mulig. For eksempel bør kommunen innhente dokumenter som lønnslipp, husleiekontrakt, saldoutskrift og ligning i alle saker om økonomisk sosialhjelp.
- Revisjonen anbefaler Skiptvet kommune å vurdere om man har etablert de rutiner og den praksis som er nødvendig for at vedtak om økonomisk sosialhjelp for unge sosialhjelpsmottakere møter kravene om at vedtaket skal:
 - Vise at det er satt vilkår og hva vilkåret er.
 - Hva som kreves for at vilkåret anses som oppfylt og hva konsekvensene vil være ved brudd på de oppsatte vilkår

Rådmannens høringsuttalelse:

Rådmannen har gitt sine kommentarer til anbefalingene (s. 35 i rapporten).

Rådmannen skriver blant annet:

«Kommunen er svært tilfreds med at det ikke er avdekket avvik knyttet til tjenestene og at det dokumenteres hvor godt det jobbes rundt de problemstillingene som revisjonen har løftet. Samtidig merker kommunen seg de anbefalingene som revisjonen trekker opp, og som vi vil bruke i det videre arbeidet for å bli enda bedre knyttet til boligsosialt arbeid og økonomisk sosialhjelp.»

Videre kommer rådmannen med en utdypende kommentar til anbefalingen knyttet til problemstilling 3.

«Kommunen vil selvfølgelig vurdere til enhver tid sine rutiner og praksis knyttet til dokumentasjon i saker. Likevel bør det presiseres at det innhentes ikke opplysninger på nytt, hvis disse er identiske med opplysninger som har vært i saken fra eventuell tidligere behandling. De eksemplene som nevnes i anbefalingen blir innhentet når de skal innhentes.»

Vurdering

Det ligger til kontrollutvalget å forsikre seg om at revisors gjennomføring og rapportering skjer i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder på området. Rapportens utforming, innhold, vurderinger og konklusjoner faller imidlertid inn under revisors selvstendige, faglige ansvar.

Revisjonen oppgir at prosjektet er gjennomført i tråd med «Standard for forvaltningsrevisjon» (RSK 001). Sekretariatet vurderer at rapporten gir svar på problemstillingene og kontrollutvalgets bestilling via prosjektplan.

Videre vurderer sekretariatet at valg av revisjonskriterier er relevante for å kunne besvare problemstillingen. Vi finner at undersøkelsen bygger på data innsamlet ved hjelp av flere metoder, herunder dokumentanalyse, intervjuer og gjennomgang av kommunens praksis. Gjennom bruk av ulike metoder sikrer revisjonen rapportens validitet (gyldighet) og reliabilitet (pålitelighet). Samlet sett anser også sekretariatet at dataene som er benyttet er tilstrekkelig som grunnlag for rapportens vurderinger, konklusjoner og anbefalinger. Revisors vurderinger er basert på innsamlet materiale, revisjonskriterier og de metodiske avgrensingene.

Sekretariatet vurderer at rådmannen i all hovedsak slutter seg til revisjonens vurderinger og anbefalinger. Imidlertid har rådmannen en kommentar knyttet til anbefalingen vedr. problemstilling 3.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rapporten og rådmannens uttalelse til rapporten til etterretning.

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget legger revisjonens vurderinger og anbefalinger til grunn i sitt forslag til vedtak i kommunestyret, og videre at kontrollutvalget innstiller til kommunestyret at rapportens anbefalinger skal tas til følge og gjennomføres.

Kontrollutvalget Skiptvets behandling 18.03.2021:

Revisjonen presenterte rapporten.

Kontrollutvalget fikk mulighet til å stille spørsmål som ble besvart.

Vedtak enstemmig som innstilt.

Kontrollutvalget Skiptvets vedtak/innstilling 18.03.2021:

1. Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapport «Boligsosiale tjenester og økonomisk sosialhjelp», samt rådmannens uttalelse til rapporten til etterretning, og slutter seg til revisjonens anbefalinger.
2. Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

1: Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport «Boligsosiale tjenester og økonomisk sosialhjelp» til etterretning, og ber administrasjonen følge opp de 4 anbefalinger som fremkommer av rapporten. Herunder skal administrasjonen:

- Etablere de rutiner og den praksis som er nødvendig, for at internkontroll og saksbehandling ved tildeling av boliger er tilfredsstillende. Herunder skal kommunen etterse at regelverket vedr. dokumentasjon og arkivering i forbindelse med saksbehandling overholdes.
- Vurdere om det er hensiktsmessig å inngå kvalitetsavtaler med leverandører av midlertidig botilbud.
- Etablere de rutiner og den praksis som er nødvendig for at søknader om økonomisk sosialhjelp dokumenteres i tilstrekkelig grad, og er så godt opplyst som mulig. For eksempel bør kommunen innhente dokumenter som lønnslipp, husleiekontrakt, saldoutskrift og ligning i alle saker om økonomisk sosialhjelp, eventuelt må kommunen dokumentere at dette er innhentet tidligere.
- Etablere de rutiner og den praksis som er nødvendig for at vedtak om økonomisk sosialhjelp for unge sosialhjelpsmottakere møter kravene om at vedtaket skal:
 - Vise at det er satt vilkår og hva vilkåret er.
 - Hva som kreves for at vilkåret anses som oppfylt og hva konsekvensene vil være ved brudd på de oppsatte vilkår

2: Kommunestyret viser til kontrollutvalgets ansvar for å påse at kommunestyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjon blir fulgt opp. Kommunestyret ber kontrollutvalget om å følge opp vedtaket med en oppfølgingsrapport fra revisjonen ett år etter kommunestyrets behandling av saken. Denne oppfølgingsrapporten skal også sendes til kommunestyret.

PS 21/4 Etterlevelseskontroll - Overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering og valg av kontrollområde

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar revisjonens overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll, samt valg av kontrollområde «Merverdiavgift», til orientering.
2. Skriftlig uttalelse om resultatet av kontrollen oversendes kontrollutvalget senest 30. juni 2021

Kontrollutvalget Skiptvets behandling 18.03.2021:

Vedtaket enstemmig som innstilt.

Kontrollutvalget Skiptvets vedtak/innstilling 18.03.2021:

1. Kontrollutvalget tar revisjonens overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll, samt valg av kontrollområde «Merverdiavgift», til orientering.
2. Skriftlig uttalelse om resultatet av kontrollen oversendes kontrollutvalget senest 30. juni 2021

PS 21/5 Kontrollutvalgets årsmelding 2020

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalgets årsmelding for 2020 godkjennes
2. Årsmeldingen oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
Kontrollutvalgets årsmelding for 2020 tas til orientering

Kontrollutvalget Skiptvets behandling 18.03.2021:

Vedtak enstemmig som innstilt.

Kontrollutvalget Skiptvets vedtak/innstilling 18.03.2021:

1. Kontrollutvalgets årsmelding for 2020 godkjennes
2. Årsmeldingen oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
Kontrollutvalgets årsmelding for 2020 tas til orientering

PS 21/6 Østre Viken Kommunerevisjon IKS - Engasjementsbrev

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Engasjementsbrev fra Østre Viken Kommunerevisjon IKS, tas til orientering

Kontrollutvalget Skiptvets behandling 18.03.2021:

Kontrollutvalget ønsket at kommunestyret får en særutskrift av saken som referatsak.

Vedtak enstemmig som innstilt.

Kontrollutvalget Skiptvets vedtak 18.03.2021:

1. Engasjementsbrev fra Østre Viken Kommunerevisjon IKS, tas til orientering
2. Engasjementsbrev oversendes kommunestyret som en referat og meldingssak.

PS 21/7 Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlige revisorer

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlige revisorer, tas til orientering

Kontrollutvalget Skiptvets behandling 18.03.2021:

Vedtak enstemmig som innstilt.

Kontrollutvalget Skiptvets vedtak 18.03.2021:

Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlige revisorer, tas til orientering

PS 21/8 Referater og meldinger

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Kontrollutvalget tar referater og meldinger til orientering

Kontrollutvalget Skiptvets behandling 18.03.2021:

Vedtak enstemmig som innstilt.

Kontrollutvalget Skiptvets vedtak 18.03.2021:

Kontrollutvalget tar referater og meldinger til orientering

PS 21/9 Eventuelt

- Internkontrollrutiner i Indre Østfold brann og redning (IØBR). Kontrollutvalget avventer videre behandling av saken inntil forvaltningsrevisjonsrapport fra Indre Østfold kontrollutvalg foreligger og pågående rettsak knyttet til trusler er avsluttet.
- Ekspropriasjon av Koffeldveien 2B (Snekkerverksted). Kontrollutvalget stilte spørsmål rundt krav og rutiner for dokumentasjon knyttet til prosesser rundt kjøp og salg av eiendom. Ordfører orienterte om at det er igangsatt et arbeid med dette og at dette mulig blir en sak i formannskapet og kommunestyret. Kontrollutvalget avventer derfor saken.
- Kontrollutvalget tok opp sak angående AHSA og merbetaling fra Skiptvet kommune. Revisjonen vil se nærmere på selvkostområdet i sin revisjon av årsoppgjøret og komme med et tilleggsnotat til saken.
- Sekretariatet opplyste om at NKRF har søkt departementet om utsatt frist for levering av revisjonsberetning fra 15.april til 18.mai 2021. Revisjonen informerte om status og planlegger revisjonsberetningen innen nåværende frist.